

DOKTORAND- SPEGELN 2019

FAKULTETSNÄMNDEN
13 NOV 2019

BIRGITTA LINDSTRÖM & CARINA PALMGREN KARLSSON

ÖVERSIKT

- Bakgrund
- Material och metod
- Doktorandenkäten
 - Resultat
 - Analys
- Handledarenkäten
 - Resultat
 - Analys

BM 2

BAKGRUND

Återkommande undersökning

Doktorandenkät – till samtliga forskarstuderande antagna och/eller anställda vid Högskolan

Handledarenkät – till handledare anställda vid Högskolan

Syfte: Identifiera styrkor & svagheter för att förbättra och utveckla forskarutbildningen

BM 3

SÄRSKILT FOKUS (MÅL)

Öka svars-
frekvensen!

Respondenternas
kommentarer!

Identifiera effekter av/på grupper
(kön, arbetsplats, tidigare utbildning...)

Beakta inte EvaSys

BM 4

MATERIAL OCH METOD

Adresser: Ladok
Diariet
Egna listor

doktorandenkat.se
Länk mailades ut

Anonyma svar!!

Totalt 73 doktorander och 72 handledare har nåtts av utskicken

BM 5

SVARSFREKVENNS

Doktorander

49,3 % (36 av 73)

31 % kvinnor
67 % män
2 % vill ej uppge

83 % antagna vid HS*
17 % annat lärosäte

* 1 person angav troligtvis fel (IHL)

Handledare

50 % (36 av 72)

39 % kvinnor
61 % män
92 % anställda vid HS

61 % handleder enbart på HS
22 % enbart vid annat lärosäte
17 % på flera lärosäten

2018:
knappt 30 %
för resp. grupp

BM 6

HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

Doktorandenkäten

Bak 7

HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

ALLMÄNT OM DOKTORANDERNA

Institutioner

IIT: 50 %
ING: 30 %

3/4 = män

IBI: 6 %
IHF: 0 %
IHL: 14 %

2/3 = kvinnor

Hur långt i sina forskarstudier:

< 25 %	19.4%
25 - 49 %	25%
50 - 75 %	25%
> 75 %	30.6%

Bak 8

HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

ALLMÄNT

Jämn fördelning vad gäller tidigare studier

36 %	Högskolan i Skövde
33 %	Annat svenskt lärosäte
31 %	Utländskt lärosäte

14 % har vistats vid **utländskt lärosäte** under en period 2018

Bak 9

HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

ALLMÄNT (FORTS.)

Information i samband med antagning

- 61 % – ansåg **bra** eller **mycket bra**

Handledare }
Webben } främsta informationskälla

ISP (Individuell studieplan)

- 75 % – anser att ISPN fungerar bra som uppföljnings-instrument

Bak 10

HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

ARBETSSITUATION

Hur många procent av en heltid skulle du ha ägnat åt dina forskarstudier under 2018?
How many percent of a full-time would you have spent on your PhD studies in 2018?

< 50 %	11.1%
50 - 79 %	33.3%
80 - 99 %	36.1%
100 %	19.4%

45 % – mindre än 80 %

80 % är på plats på Högskolan flera dagar i veckan

Bak 11

HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

ARBETSSITUATION - ROLLER

Doktorand – i rollen som **forskarstuderande**:

- Majoriteten (72 %) upplever ett **gott stöd** från lärosätet och känner sig **trygga** (28 % svarar "delvis")

Doktorand – i rollen som **lärare**¹:

- Något **färre** (60 %) känner **gott stöd** (och är trygga) i rollen som lärare (30 % svarar "delvis" – 10 % svarar "inte"!)

¹ Av de 36 svarande, undervisar 30 st

Kommentarerna är **helt motsatta** vad gäller

+	arbetsbörda	-
+	möjlighet att påverka	-
+	chefer som lyssnar	-

Bak 12

DOKTORANDENKÄT

FORSKNINGSMILJÖ

Möjlighet till **informella möten med seniora forskare** varierar
 Stor spridning av svaren:
31 % – anser **stor möjlighet**
22 % – håller **inte med alls**

Doktorandernas åsikt viktig!
 Majoriteten (59 %) – anser att deras åsikter värderas lika **högt** som övrigas
(majoriteten av dessa är i slutet av sina forskarstudier! ☺)

Bild 13

DOKTORANDENKÄT

FORSKNINGSMILJÖ (FORTS.)

89 % anser att de har *(eller i stort sett har)*
tillgång till resurser de behöver

Kommentarer om vad som saknas:

- ✓ programvaror
- ✓ databaser
- ✓ handledare med "rätt" kompetens
- ✓ ...

Bild 14

DOKTORANDENKÄT

FORSKNINGSMILJÖ (FORTS.)

Om problem – och doktoranden inte kan vända sig till handledaren...

- De flesta (70 %) **vet vem** de kan vända sig till
- **Stor variation** vad gäller vem de vänder sig till

Doktorandrådet:

- "Alla" känner till doktorandrådet och dess roll
- **25 %** vet inte var de hitta information

Bild 15

DOKTORANDENKÄT

FORSKNINGSPRESENTATIONER

Möjligheten att **delta i konferens eller nätverksträffar** är god
 • **89%** har alltid fått medel

Doktoranderna presenterar sin forskning i olika sammanhang:

Akademi

- **86 %** – på HS (utöver egen forskargrupp)
(hälften i slutet av studierna; aldrig = 4/5 början)
- **94 %** – på konferenser eller liknande
(år 4–1: 43 %; 29 %; 19 %; 9 %); aldrig = samtliga i början)

Utänför akademien

- **58 %** – t ex på företag
(majoriteten gjort minst hälften av studietiden)

En kommentar tyder på att presentationer ibland upplevs som **påtvångade** och skapar stress

Bild 16

DOKTORANDENKÄT

HANDLEDNING: OMFATTNING

Doktoranderna är **nöjda** med handledningens omfattning

- Får handledning när de **begär det**
61 % – i hög utsträckning
36 % – ganska ofta

Hur ofta handledning?

- **Majoriteten (66 %)** – var eller varannan vecka
- **20 %** – mindre än en gång per månad

Bild 17

DOKTORANDENKÄT

HANDLEDNING: OMFATTNING (FORTS.)

Kommentarerna är främst **positiva**

- Handledning i den **omfattning** som krävts

Någon uttrycker dock missnöje

- Avsaknad av **plan** och **uppföljning**
- Efterfrågar bättre **rutiner** hur det bör fungera och **anpassa** efter behov

Bild 18

DOKTORANDENKÄT

HANDEDNING: INNEHÅLL

Doktoranderna är **nöjda** med handledningens innehåll

83 % – överlag bra
0 % – mycket dålig

- ✓ **Konstruktiv feedback**
Majoriteten (83 %) – i hög utsträckning eller **ganska ofta**
- ✓ **Teorier och forskningsmetodik**
63 % – ofta eller **ganska ofta**
- ✓ **Framtida karriärmöjligheter**
35 % – i hög utsträckning eller **ganska ofta**
23 % – **aldrig** gjort det

HÖGSKOLAN I SKÖVDE

Bild 19

DOKTORANDENKÄT

HANDEDNING: INNEHÅLL (FORTS.)

Brister i handledningen under 2018

56 % – har **aldrig** upplevt brister
35 % – har upplevt brister i **hög utsträckning** eller **ganska ofta**

Övervägande delen av kommentarerna handlar om:

- tid för handledning
- sen respons
- att lämnas ensam i arbetet

Någon nämner också behov att diskutera teori och metodik

HÖGSKOLAN I SKÖVDE

Bild 20

DOKTORANDENKÄT

HANDEDNING: INNEHÅLL (FORTS.)

Handledarbyte

77 % – har aldrig funderat över handledarbyte
14 % – har övervägt det

Kommentarer:
visar på oro över konsekvenserna för fortsatt samarbete!

I de fall handledarbyte skedde under förra året – i samförstånd och av praktiska skäl (byte av arbetsplats)

HÖGSKOLAN I SKÖVDE

Bild 21

DOKTORANDENKÄT

KURSER

Doktoranderna – **inte så nöjda** med **kursutbudets bredd** varken vid **HS** eller vid **andra lärosäten**

- **53 %** – anser att det finns en **tillräcklig bredd** av kurser att välja från
- **17 %** – nej
- **28 %** – i viss mån

Doktoranderna – **ganska nöjda** med **kursutbudets relevans** (HS)

- **89 %** – anser att HS:s kurser är **relevanta** eller i **viss mån relevanta** för deras studier

HÖGSKOLAN I SKÖVDE

Bild 22

DOKTORANDENKÄT

KURSER (FORTS.)

Kommentarer:

- Utbudet har förbättrats varje år
- Avsaknad av fördjupning i ämnesspecifika kurser
- Mest metodkurser
- Någon efterfrågar projektledningskurser
- Någon anser att det är för mycket Informationsteknologi

HÖGSKOLAN I SKÖVDE

Bild 23

DOKTORANDENKÄT

AVHANDLINGEN

28 % – är **fullt medvetna** om kraven på avhandlingen
Framförallt de som är i slutet på sin utbildning

56 % – känner till **vissa krav** men inte alla

Kommentarerna visar att informationen hittas:

- På respektive lärosätets **hemsida**
- I **styrdokument**
- Av **handledare** och i **ISPn**

HÖGSKOLAN I SKÖVDE

Bild 24

DOKTORANDENKÄT

AVHANDLINGEN (FORTS.)

HÖGSKOLAN I SKÖVDE

Kritik framförs mot:

Guidelines och information på webben vad gäller

- Mallar
- God kvalitet på avhandling – vad är det?

Bild 25

DOKTORANDENKÄT

ARBETSMILJÖ (UNDER 2018)

HÖGSKOLAN I SKÖVDE

Beroendeställning till någon av handledarna

63 % – har **aldrig** upplevt någon besvärande situation
9 % – har upplevt det **ganska ofta**

De flesta (87 %) – har upplevt negativ press/stress!

Bild 26

DOKTORANDENKÄT

ARBETSMILJÖ (UNDER 2018) (FORTS.)

HÖGSKOLAN I SKÖVDE

Kommentarer angående stress/press:

- kontakt med arbetshälsan pga stressad situation
- deadlines
- väntan på feedback
- brist på handledning
- växande undervisningsbörda med för lite förberedelsestid
- ...

Bild 27

DOKTORANDENKÄT

ARBETSMILJÖ (UNDER 2018) (FORTS.)

HÖGSKOLAN I SKÖVDE

Kränkande särbehandling eller trakasserier

Så gott som alla (97 %) – har **aldrig blivit utsatt** för kränkande särbehandling eller trakasserier under sina forskarstudier!

3 % (1 person) – har dock blivit det!!

Bild 28

DOKTORANDENKÄT

ANSTÄLLDA UTANFÖR HS

HÖGSKOLAN I SKÖVDE

Stor **variation** i svaren, men kommentarerna visar på att man ändå är **mycket nöjda!**

Kontakt med handledare/"mentor" hos arbetsgivaren

33 % – dagligen
33 % – var eller varannan vecka
33 % – mer sällan än en gång i månaden

Feedback från handledare/"mentor" hos arbetsgivaren

Liknande mönster – **många får ofta** feedback, men **20 %** fick det **aldrig**

Bild 29

DOKTORANDENKÄT

ANSTÄLLDA UTANFÖR HS (FORTS.)

HÖGSKOLAN I SKÖVDE

Förutsättningar att bedriva forskarstudier
(forskningstid, resurser, handledning mm)

- 55 % – anger att handledare/"mentor" hos arbetsgivaren ger dem **bra förutsättningar**
- 18 % – anser att detta sker **ganska sällan**
- 9 % – **aldrig**

OBS! Få svarande i denna grupp!

Bild 30

DOKTORANDENKÄT

DOKTORANDENKÄTEN – ANALYS

Det mesta vad gäller studierna och handledningen verkar **fungera bra!**

Skillnaderna i vad som täcks in mappar ganska bra mot **hur långt man kommit**

Bild 31

DOKTORANDENKÄT

DOKTORANDENKÄTEN – ANALYS (FORTS.)

Saker kommittén behöver och kan jobba med framåt:

- ✓ **Information i samband med antagning**
 - Vart de vänder sig vid olika typer av problem
 - Förväntningar
 - Hur de kan hantera "väntetider"
- ✓ **Kursutbud**
 - Både det interna utbudet och information om utbudet på andra lärosäten
- ✓ **Stöd i rollen som lärare**
- ✓ **Information om krav på avhandlingen**

Bild 32

DOKTORANDENKÄT

DOKTORANDENKÄTEN – ANALYS (FORTS.)

- ✓ **Stress/press och obekvämt beroendeställning**
 - En del kan nog minskas om vi tar tag i punkterna ovan
- ✓ **Informella möten med seniora forskare**
 - Tveksamt om kommittén kan göra så mycket mer än att lyfta behovet

Bild 33

Handledarenkäten

Bild 34

HANDLEARENKÄT

ALLMÄNT – HANDLEDARNA

Nästan enbart **handledare vid HS** (92 %) besvarade enkäten
39 % kvinnor – 61 % män

73 % handleder doktorander **inskrivna vid HS** (61 % – enbart HS)
28 % – enbart bihandledare

Ett fåtal handledare handleder **flera doktorander** (3 – 5 st)
OBS! Ingen angett svarsalternativet "6 eller fler"

Drygt **hälften** (56 %) har som huvud-/primärhandledare handlett doktorander fram till examen
36 % – har inte gjort den (än)

Bild 35

ALLMÄNT – HANDLEDARNA (FORTS.)

Tabell 2. Sammanställning över fördelning av handledarskap samt antal doktorander de 36 handledarna i enkätundersökningen är huvud- och/eller primärhandledare och/eller biträdande handledare för.

Antal handledare	Handledarskap fördelat på antal doktorander	
	Huvud- och/eller primärhandledare	Biträdande handledare
8	0	1-2
2	0	3-5
12	1-2	0
10	1-2	1-2
1	1-2	3-5
1	3-5	1-2
2	3-5	3-5

72 % (cells with 1-2 in both columns)

28 % (cell with 1-2 in second column)

39 % (cells with 1-2 in both columns)

Bild 36

HANDLEARENKÄT

ALLMÄNT – HANLEDAINA (FOTRS.)

Handledarutbildning

- Nästan alla (90 %) – varav hälften gått under de senaste 5 åren
- 58 % – anger även någon form av **fortbildning**

Kommentar:
Begränsat utbud på engelska – begränsade möjligheter till kompetensutveckling

Handledarfrågor – diskuteras oftast med kollegorna (74 %)

Kommentar:
Saknar forum för diskussion av bredare karaktär!

Bild 37

HANDLEARENKÄT

ALLMÄNT – HANLEDAINA (FOTRS.)

ISP (Individuell studieplan)

De flesta (70 %) – anser att ISPn **fungerar bra** för planering och uppföljning

Fria kommentarer (huvudsakligen negativa):

- ✓ För omfattande
- ✓ Ändå saknas en del parametrar (exv tidsfördelning handledare)
- ✓ En rent administrativ produkt
- ✓ Fungerar ej när det uppstår problem

Slutsats: en del handledare vill använda ISPn för mer 😊

Bild 38

HANDLEARENKÄT

ARBETSSITUATION (2018)

Tid för handledning

Majoriteten (54 %) – anser att deras tid **inte räckt** till

34 % – anser att tiden **räckte**

9 % – anger svarsalternativet **"annat"**

(Doktoranden inte önskat handledning; Handledaren (ofta bitr.) inte bjudits in till möten)

Kommentarerna – lyfter synpunkter på hur tiden allokeras och finansieras

- ✓ Ingen tid i TGS
- ✓ Projekt eller egen fritid får finansieras
- ✓ Allokering i tid skulle signalera att uppdraget är viktigt och att kvalitet förväntas

Bild 39

HANDLEARENKÄT

STÖD I SIN ROLL (HANDLEDARE)

44 %
Säker i sin roll
Känner gott stöd av HS

17 %
Osäker i sin roll
Saknar stöd från HS

Svaren korrelerar med:

- om de uppfattar att **handledarrollen värderas högt**
- om de **vet vart de vänder sig vid problem** (70 % vet detta)

Bild 40

HANDLEARENKÄT

STÖD I SIN ROLL (HANDLEDARE) (FOTRS.)

Kommentarer tar upp flera synpunkter:

- ✓ Återigen finansiering och att tid måste tas från projektid
- ✓ Borde premieras eftersom man förväntas ta ett sådant ansvar
- ✓ Tolkning att det är viktigt för egna meriteringen snarare än för Högskolan
- ✓ Gott stöd från studierektor och ämnesföreträdare vid uppkomna situationer
- ✓ Mer varierat vad gäller stöd från chefer

Bild 41

HANDLEARENKÄT

STÖD I SIN ROLL (HANDLEDARE) (FOTRS.)

Deltagande i aktiviteter relaterade till forskarutbildningen

28 % – deltar **sällan** eller **enbart för egna doktorander**

Kommentar:
Flera anger att man vill prioritera det men på grund av tidspress är det svårt

Tillgång till de resurser de behöver

- 67 % – håller **helt** eller **delvis** med
- Ingen är **helt missnöjd** 😊

Bild 42

HANDLEARENKÄT

HANDLENING FREKVENS

Majoriteten av huvud- och primärhandledare har **kontakt** med sin doktorand **var eller varannan vecka**

- **Bitr. handledare – inte lika ofta**
(*men* 79 % har kontakt minst en gång i månaden)

Konstruktiv feedback

- **47 %** – har gett feedback i hög utsträckning
- **33 %** – ganska ofta

Endast **några biträdande** handledare har angett **ganska sällan**

Stämmer väl överens med vad doktoranderna uppgett

Bilag 43

HANDLEARENKÄT

HANDLENING – INNEHÅLL & KVALITET

- ✓ **Teorier och forskningsmetodik**
31 % – i hög utsträckning
44 % – ganska ofta
- ✓ **Framtida karriärmöjligheter**
42 % – i hög utsträckning eller ganska ofta
42 % – ganska sällan
14 % – aldrig gjort det
(mindre relevant i början av studierna)

Bilag 44

HANDLEARENKÄT

HANDLENING – INNEHÅLL & KVALITET (FORTS.)

Doktorander som **inte lyssnar** till råd och synpunkter:

Majoriteten (75%) – har **aldrig** eller **ganska sällan** haft problem
20 % – har upplevt det **ganska ofta** under 2018

Kommentar:
Tidspress anges som en anledning

22 % – har i **hög utsträckning** eller **ganska ofta** känt **behov** att **lära sig mer om handledning** under 2018

19 % – kände **inte** det behovet

Bilag 45

HANDLEARENKÄT

EXTERNT ANSTÄLLDA DOKTORANDER

Kontakten med externa kontaktpersoner är **låg**:
en gång i månaden (25 %) eller **mer sällan** (40 %)
Endast 15 % anger var eller varannan vecka

47 % anser att de externa personerna **gav konstruktiv feedback**
i **hög utsträckning** eller **ganska ofta**
37 % kan inte bedöma

53 % anser att de externa personerna **gav förutsättningar för studierna**
i **hög utsträckning** eller **ganska ofta**
37 % kan inte bedöma

Bilag 46

HANDLEARENKÄT

HANDLEARENKÄTEN - ANALYS

Handledningen fungerar överlag bra!

Saker att se över:

- ✓ **Tid för handledning**
 - Otydlighet kring hur mycket tid de har (projektarbete eller handledning?)
 - Tiden upplevs i många fall inte räcka till
- ✓ Det finns **behov av vidareutbildning och diskussionsforum**
- ✓ Det **saknas tid** att delta i forskarutbildningens aktiviteter
 - Trots att kommentarerna visar att handledarna vill prioritera detta

Tyvärr ligger det mesta utanför kommitténs kontroll!

Bilag 47

HANDLEARENKÄT

HANDLEARENKÄTEN – ANALYS (FORTS.)

Det faktum att **37 %** inte har någon uppfattning om hur det fungerar för de externa doktoranderna behöver kollas upp!

Handlar det om forskarstuderande inskrivna här så har vi ett jobb att göra!!

Bilag 48